gemeente **Overbetuwe**

Aan de leden van de gemeenteraad
van Overbetuwe.

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum	Verzonden d.d.
		11uit13174	25 mei 2011	26 MEI 2011
Onderwerp:		**Behandeld door**	**Telefoonnummer**	**Bijlage(n)**
Standpunt inzake bestuursakkoord		K.A. Dijkema	(0481) 362300	geen

Geachte raad,

Wat te stemmen op 8 juni tijdens het congres op de VNG? Dat is in de kern de vraag die voorligt nu er een bestuursakkoord verschenen is. Deze vraag heeft al tot veel beroering geleid. Een aantal gemeenten heeft zijn standpunt al bepaald. Veel gemeenten hebben hun zorg uitgesproken over het akkoord dat voorligt. Er gaat een wereld achter deze vraag schuil. Het betreft grote financiële belangen en risico's, het (be)treft mensen, het raakt aan vraagstukken over de verhoudingen tussen Rijk, provincies en gemeenten. Kortom, het gaat echt ergens over. We geven in deze brief graag een aantal overwegingen dat bij onze gedachtenbepaling belangrijk is geweest.

- Het akkoord bevat een goede vertaling van de lijn die door het VNG-congres van 2010 is gekozen rond het thema decentralisatie. Deze lijn is goed in het regeerakkoord overgenomen en is ook doorvertaald in het bestuursakkoord, echter met een magere financiële vertaling.
- Het grootste deel van het bestuursakkoord is, de financiële situatie bij het Rijk indachtig, te beschouwen als een heel behoorlijk onderhandelingsresultaat. Gemeenten kunnen op vele fronten goed aan de slag met het akkoord.
- Het kabinet heeft aangegeven dat er sprake is van een grotere stijging van het gemeentefonds van € 116 miljoen, maar dat deze stijging wel onder voorbehoud van een goedgekeurd bestuursakkoord is.
- Op meerdere terreinen nemen de financiële risico's voor gemeenten toe, zoals bij de jeugdzorg en de Awbz. De discussie hierover spits zich echter toe op de Wet werken naar vermogen. Een aantal gemeenten heeft al aangegeven tegen te stemmen, een aantal is tegen tenzij, anderen zijn voor of voor mits aan bepaalde voorwaarden voldaan kan worden.
- Een groot vraagstuk hierin betreft de sociale werkvoorziening (verder SW). In de huidige situatie werken 90.800 mensen in de vorm van beschut werken of van begeleid werken. In het regeerakkoord is een verregaande herstructurering opgenomen rond SW. Belangrijk is dat dit in het regeerakkoord staat en daarmee het vertrekpunt is geweest voor de onderhandelingen over het bestuursakkoord met de VNG. De wenselijkheid van de toekomstige lijn over de SW is dus geen onderwerp van de onderhandelingen geweest. We hebben het bestuursakkoord niet willen beoordelen aan de hand van onze opvattingen over het regeerakkoord.

Dorpsstraat 67, Elst/ Postbus 11, 6660 AA ELST T (0481) 362300 F (0481) 372482
Info@overbetuwe.nl www.overbetuwe.nl Bank Nederlandse Gemeenten 28 50 92 030
KvK nummer 51178567

- Wel hebben we het bestuurakkoord kritisch bekeken aan de hand van de vraag of het in voldoende mate voorziet in middelen om uitvoering te geven aan de opgaven die het akkoord met zich meebrengt. We delen de zorg die veel gemeenten en ook andere betrokken hebben uitgesproken. Het risico is bijvoorbeeld groot dat de kosten die met de uitvoering van de sociale werkvoorziening gepaard gaan, ten koste zullen gaan van andere groepen. Er vindt nog het nodige overleg plaats, onder meer in een algemeen overleg van de Tweede Kamer op 25 mei. Er kan in de aanloop naar het congres van de VNG nog het nodige veranderen. Dat is voor ons ook een voorwaarde om in te kunnen stemmen met het bestuursakkoord.

Ons standpunt is dan ook dat we met de kennis van nu en op basis van de stand van zaken op dit moment we niet zullen instemmen met het bestuursakkoord, tenzij het kabinet voor het VNG-congres komt met nadere voorstellen die het financiële risico in voldoende mate beheersbaar maken.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders,
de gemeentesecretaris, de loco-burgemeester,

Th.M.M. Hoex J.A.M. van Baal

Afschriften:

Schriftelijke vraag:

Vraagnummer: S-112

Datum indiening: 28 april 2011

Onderwerp: Bestuursakkoord VNG

Naam indieners: Gabrièle Penning de Vries (PvdA)
Elbert Elbers (PvdA)

Aan de leden van het college van Burgemeester en Wethouders,

Inleiding/Aanleiding:

Voor de lokale overheid staat de wens tot verdere decentralisatie voorop. Ook de PvdA vindt dat daar waar sprake is van directe contacten met burgers, taken zoveel mogelijk decentraal moeten worden uitgevoerd op basis van gedecentraliseerd beleid. Vanuit dit uitgangspunt zijn wij ook voorstander van en enthousiast over één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt en decentralisatie van de AWBZ. Hierbij hoort dan ook een toereikend gedecentraliseerd budget bij, naast voldoende beleidsvrijheid en ontschotting. Het huidige regeringsbeleid en concept-bestuursakkoord zijn onvoldoende gestoeld op deze gedachte.

Tijdens het VNG-congres wordt een conceptbestuursakkoord voorgelegd aan de leden. Het overzicht van alle maatregelen en hun effecten voor de lokale overheid is lastig inzichtelijk te maken. Een aantal voorbeelden van specifieke maatregelen van het regeringsbeleid en uit het conceptbestuursakkoord is:

- Re-integratiebudgetten. Ten gevolge van huidig regeringsbeleid zijn deze budgetten al gekort. Gemeenten krijgen tot 2013 minder budget, aflopend tot 1/3 van de huidige budgetten. In totaal krijgen gemeenten 500 miljoen euro minder voor reïntegratie.
- Wajong – de Wajongeren moeten worden herkeurd. Dit is huidig regeringsbeleid. De herkeuring van Wajongeren zal gebeuren op basis van aangescherpte eisen. De verwachting is dat 2/3 niet meer in aanmerking kan komen voor de Wajong-regeling.
- De uitstroom van jongeren uit de Wajong zal leiden tot een instroom in de bijstand. Het is een utopie om te denken dat deze groep zelfstandig aan het werk zal kunnen komen zonder dat hier sluitende afspraken met werkgevers over zijn gemaakt.
- Van deze groep is de verwachting dat 50% geen recht heeft op de WWB ten gevolge van de huishoudtoets. Door de invoering van de huishoudtoets (nieuw regeringsbeleid per 1-1-2012) worden jongeren met een handicap weer (inkomens)afhankelijk van hun ouders, en andere leden van het huishouden.
- Wie de Wajongeren keurt is niet duidelijk. De Krom spreekt van claimbeoordeling door de gemeente. De gemeente is in ieder geval risicodrager.
- De dubbele heffingskorting voor bijstandsgerechtigden wordt afgeschaft (nieuw regeringsbeleid).
- Jongeren worden verplicht tot het zoeken van een baan in plaats van een leer-werk aanbod of weer terug naar school. Ook dit is nieuw regeringsbeleid per 1-1-2012.
- Voor de alleenstaande ouders met kinderen tot 5 jaar is er geen mogelijkheid meer tot ontheffing van de sollicitatieplicht. Nieuw beleid per 1-1-2012.
- Voor een uitkering wordt het verplicht leveren van een tegenprestatie ingevoerd.
- Het gemeentelijke inkomensbeleid, verlaging van de grens om aan inkomensondersteuning te doen, wordt genormeerd op 110% WML.

De PvdA wil inzicht krijgen in de betekenis van deze maatregelen voor de gemeentefinanciën. Daarom stellen wij onderstaande vragen:

1.
Kan het college een volledig overzicht geven van alle aangekondigde bezuinigingen op het terrein van sociale zaken en WMO?

Nee, op basis van de nu beschikbare informatie is het nog niet mogelijk om een volledig overzicht te geven van alle aangekondigde bezuinigingen op het terrein van sociale zaken en WMO.

2.
Kan het college een overzicht geven van de budgettaire gevolgen -- uitgesplitst per regeling - van deze maatregelen voor de gemeente voor de komende 3 jaar?

Nee, het is op basis van de nu beschikbare gegevens nog niet mogelijk om de effecten van het bestuursakkoord door te rekenen voor een individuele gemeente. Er worden in het akkoord nog zeer veel slagen om de arm gehouden. Meer definitievere consequenties zullen naar verwachting zijn opgenomen in de nog uit te komen junicirculaire van de algemene uitkering. Daarin wordt waarschijnlijk duidelijk wat de gewijzigde bedragen van de diverse verdeelmaatstaven zullen zijn.

Er vindt in elk geval een aantal decentralisaties plaats. Hieronder zijn per decentralisatie de belangrijkste financiële gevolgen weergegeven. Het is op dit moment nog niet mogelijk om de genoemde macrobedragen door te rekenen naar een individuele gemeente. In het bestuursakkoord is afgesproken dat een gemeente voor alle herverdelingsoperaties samen, per jaar per inwoner met een negatief herverdeeleffect van maximaal € 15 te maken krijgt.

<u>Werken naar vermogen</u>
Gemeenten krijgen de beschikking over een ontschot re-integratiebudget. De voorgenomen besparing, startend met € 400 miljoen in 2012 en oplopend naar € 690 miljoen in 2015, op het re-integratiebudget wordt doorgevoerd. Bij de berekening van ons voorlopige re-integratiebudget voor 2011 (= ca. € 1,4 miljoen) kregen we ca. 0,1% van het landelijke macrobudget. Dit zou betekenen dat een korting van 400 miljoen op het macrobudget zal leiden tot een korting van ca. € 400.000 op ons re-integratiebudget.

Voor het beperken van de Wsw tot beschut werk en de invoering van het instrument loondispensatie voor gemeenten is door het rijk op macroniveau een structurele besparing € 650 miljoen ingeboekt.

Ten aanzien van de re-integratiemiddelen Wajong wordt afgesproken dat op macroniveau structureel € 122 miljoen wordt overgeheveld naar het gemeentefonds. De overheveling van middelen vindt op onderstaande wijze plaats:

Inzet Rijk (in miljoenen euro)	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**structureel**
Toevoeging aan ontschot re-integratiebudget ivm beperking Wajong	15	46	61	76	91	106	122	122

De Wet werken naar vermogen (WWNV) betekent ook een herstructurering van de Sw-sector met als doel een efficiëntere bedrijfsvoering van de sector. Het rijk stelt voor deze

herstructurering eenmalig maximaal € 400 miljoen beschikbaar over de periode 2012 tot en met 2018. Na twee jaar bekijkt een onafhankelijke commissie de stand van zaken en beoordeelt op er aanvullende middelen of maatregelen noodzakelijk zijn.

Voor de uitvoeringskosten van de WWNV wordt door het rijk een structureel budget van € 42 miljoen beschikbaar gesteld.

AWBZ
In het regeerakkoord is afgesproken dat gemeenten vanaf 2013 verantwoordelijk zijn voor die mensen die voor het eerst of opnieuw een beroep doen op begeleiding en dat gemeenten vanaf 2014 verantwoordelijk zijn voor alle mensen die in aanmerking komen voor begeleiding. Het in 2013 (naar rato) en 2014 over te hevelen bedrag staat thans nog niet vast. Naar huidig inzicht gaat het bij de decentralisatie van Begeleiding om een bedrag van tussen de € 2,1 en € 3,3 miljard in 2014. Op het totale geïndexeerde budget dat wordt overgeheveld in 2013/2014 wordt een korting toegepast van 5%.

Aanvullend op het regeerakkoord worden ook de hulpmiddelen en de inloopfunctie GGZ gedecentraliseerd. Onderzocht wordt nog hoeveel en of dit via centrumgemeenten verdeeld gaat worden.

De bestaande integratie-uitkering voor huishoudelijke hulp wordt voortgezet tot en met 2015. De omvang wordt vastgesteld op het niveau 2011 zoals vermeld in de septembercirculaire 2010. De middelen voor huishoudelijke hulp binnen deze integratie-uitkering (€ 1.184 mln) worden vanaf 2012 tot en met 2015 geïndexeerd met 2,38%. Dit komt overeen met de percentuele groei van het aantal thuiswonende 75-plussers. Eerder ging het rijk nog uit van 1,5%. Deze hogere indexatie betreft een bedrag van € 44 miljoen structureel aan extra middelen.

Het kabinet stelt daarnaast in totaal voor 2014 € 35 miljoen, voor 2015 € 45 miljoen, vanaf 2016 € 55 miljoen structureel beschikbaar voor uitvoeringskosten van zorg voor jeugd en begeleiding samen. De € 55 miljoen is "for better and for worse"; er vindt geen monitoring plaats over de gemaakte uitvoeringskosten.

Jeugdzorg
De door de gemeenten te realiseren besparing voor het jeugddomein kent een oplopende reeks in het regeerakkoord. Deze bedraagt netto € 80 miljoen in 2015, oplopend tot € 300 miljoen vanaf 2017.

Bij de overdracht van de jeugdzorg van de provincies naar de gemeenten wordt in 2016 bruto € 90 miljoen structureel overgeboekt van het provinciefonds naar het gemeentefonds.

Voor de invoeringskosten bij Jeugd stelt het Rijk - aanvullend op de afspraken over invoeringskosten voor begeleiding in het concept hoofdlijnenakkoord - incidenteel € 64 miljoen beschikbaar (2012: € 16 miljoen, 2013: € 48 miljoen). Rijk, IPO en VNG maken afspraken over de inzet van deze middelen.

3.
Heeft het college voldoende inzicht in de financiële risico's die met de overheveling van taken richting onze gemeente komen?

Gelet op de vele onzekerheden en het nog niet beschikbaar hebben van de basisgegevens voor de berekening van de algemene uitkering (waarschijnlijk pas in junicirculaire 2011) kan een dergelijk inzicht op dit moment nog niet worden gegeven.

- Indien ja, kan het college een overzicht geven van alle financiële risico's die de gemeente op zich neemt indien wij instemmen met het bestuursakkoord?

- Indien nee, acht het college het verantwoord om in te stemmen met het bestuursakkoord?
    - Indien nee, onder welke financiële voorwaarden kan het college wel instemmen met het bestuursakkoord?

Gezien de complexiteit en onzekerheden is het op korte termijn niet mogelijk om deze financiële voorwaarden te bepalen.

- Hoeveel SW-plekken hebben wij op dit moment in onze gemeente?

De taakstelling voor 2011 bedraagt 180,08 arbeidsjaren (onder taakstelling wordt verstaan het minimumaantal in 2011 te realiseren Wsw-plaatsen).

4.
Hoeveel van deze plekken moet de gemeente straks zelf gaan financieren als het Rijk de rijksfinanciering verminderd, en wij als gemeente het huidige aantal plekken in stand willen houden?

Het kabinet wil de Wsw beperken tot beschut werken waardoor er op termijn substantieel minder Wsw-plekken nodig zijn. Landelijk zijn er nu 90.000 Wsw-plekken beschikbaar. Dit moet op termijn terug naar 30.000 structurele plekken. Vanaf 1 januari 2013 mogen gemeente slechts 1 op de 3 plekken invullen. Gaan we uit van het huidige aantal Wsw-plekken en van ongewijzigd beleid en omstandigheden dan gaat Overbetuwe op termijn terug naar 60 Wsw-plekken, een verlies van 120 Wsw-plekken.

5.
Hoeveel geld gaat dit de gemeente kosten?

Het Wsw-budget voor Overbetuwe voor 2011 is € 4.638.580,--. De Wsw-subsidie voor een arbeidsjaar is € 25.758,--. In vier jaar tijd gaat de compensatie per arbeidsjaar terug naar € 22.000,- in 2015.

In de hoofdlijnennotitie wordt aangegeven dat mensen die beschut werk doen, vallen onder een CAO. In de huidige CAO staat dat gedurende de eerste vijf jaar mensen worden ingeschaald op het minimumloon, daarna op functieloon conform waarderingssystematiek die in de CAO beschreven staat. Presikhaaf verwacht dat de gemiddelde salariskosten over 2011 uitkomen op een bedrag van circa € 28.350. De salariskosten op het minimumloon liggen op ca. € 23.500.

Handhaven we de extra 120 arbeidsjaren, dan kost Overbetuwe dat aan loonkosten ongeveer € 2.820.000,-, uitgaande van het CAO minimumloon in 2011 van € 23.500,--. In dit bedrag zijn de kosten voor mensontwikkeling en begeleiding nog niet meegenomen.

6.
Krijgt de gemeente dit op een of andere manier vergoedt vanuit het Rijk, of via een andere route?

Het spreekt voor zich dat het afstoten van activiteiten en het plaatsen van meer medewerkers buiten Presikhaaf consequenties heeft voor de omvang van de organisatie. Om de transitieperiode te overbruggen creëert het Rijk een herstructureringsfaciliteit voor de SW-sector. Het doel van deze faciliteit is om de transformatie te ondersteunen richting een efficiëntere bedrijfsvoering van de sector. De faciliteit wordt eenmalig vastgesteld op maximaal 400 miljoen (over de periode 2012 tot en met 2018). De middelen kunnen

uitsluitend worden aangewend voor de herstructurering van de sector (maatregelen gericht op kostenreductie en transformatie van productie- naar mensontwikkelbedrijf). Exploitatietekorten kunnen niet hieruit gefinancierd worden. De opzet van het transitiefonds moet nader worden uitgewerkt door VNG en kabinet, zowel qua besteding als qua verdeling van de middelen.

Gemeenten moeten hun herstructureringsplannen en aanvragen voor een beroep op de herstructureringsfaciliteit uiterlijk 1 januari 2012 indienen. Na 2 jaar wordt gekeken of 400 miljoen voldoende was of dat er aanvullende maatregelen en/of extra middelen noodzakelijk zijn. Overbetuwe zal in overleg met de deelnemende gemeenten en met Presikhaaf een herstructureringsplan opstellen.

7.
Hoeveel mensen verliezen hun SW-plek als de gemeente het verlies aan rijksfinanciering niet kan compenseren uit eigen middelen?

De huidige systematiek van rechten en plichten in de Wsw verandert niet voor de groep mensen die op dit moment een SW-indicatie heeft. De rechtspositieregeling van de huidige Wsw-ers blijft intact. SW-bedrijven kunnen, anders dan in het bedrijfsleven, hun medewerkers (Wsw-ers) niet eenvoudig ontslaan.

8.
Wat gebeurt er met Presikhaaf als de gemeente het verlies aan rijksfinanciering niet kan compenseren uit eigen middelen?

In vier jaar tijd gaat de compensatie per arbeidsjaar terug naar € 22.000 in 2015. Het gevolg hiervan is dat er voor gemeenten een financieel gat ontstaat tussen de kosten voor het zittende bestand enerzijds en de rijksvergoeding en de opbrengsten uit arbeid anderzijds. Gemeenten zijn vaste bedragen kwijt aan loon- en pensioenkosten (deze liggen bij Presikhaaf hoger dan de Wsw subsidie), terwijl de verdiencapaciteit van de nieuwe instroom met indicatie beschut werk laag zal zijn. Daarom zal het bedrag dat de SW-sector zelf kan terugverdienen op langere termijn afnemen. Dat zet de exploitatie van de SW-sector onder druk. Presikhaaf geeft in de begroting van 2011 een negatief subsidieresultaat af van € 5.109.000,-.

Presikhaaf beschikt over een weerstandsvermogen (in 2009 was het eigen vermogen € 9,8 miljoen) waarmee de eerste tekorten opgevangen kunnen worden. Omdat het om een gemeenschappelijke regeling gaat, staan de deelnemende gemeenten garant voor de exploitatietekorten wanneer deze niet door Presikhaaf zelf kunnen worden opgevangen.

9.
Hoe groot is op dit moment de doelgroep die in aanmerking komt voor een SW-plek, dus inclusief mensen op een wachtlijst?

Taakstelling voor 2011 is 180,08 arbeidsjaren. Op 21 februari 2011 stonden er 44 mensen op de wachtlijst.

De groep die vóór 15 mei 2011 een SW-indicatie heeft valt onder de oude voorwaarden. Een herindicatie zal onder de oude voorwaarden plaatsvinden. Deze groep stroomt ook in volgens de arbeidsvoorwaarden in de huidige CAO WSW, óók als de instroom ná 2013 plaatsvindt. Mensen die na 15 mei 2011 een SW-indicatie krijgen, kunnen tot 2013 instromen in de WSW. Vanaf 2013 zal deze groep een herindicatie krijgen volgens het nieuwe criterium beschut werk. Een deel van deze groep zal dan dus afvallen. Dat deel dat een indicatie beschut werk krijgt valt bij instroom onder de nieuwe arbeidsvoorwaarden.

Voor beide groepen geldt dat er geen recht op plaatsing bestaat. Het is aan gemeenten om te besluiten welke mensen instromen in de WSW of het nieuwe beschut werken. Dit moet middels een verordening.

10.
Wat zijn de te verwachten ontwikkelingen ten aanzien van de omvang van deze doelgroep tot 2020?

De verwachting van het Rijk is dat op termijn nog maar 30.000 mensen beschut werken. Mensen die straks een beroep doen op de WWNV worden beoordeeld op hun mogelijkheden om (deels) te werken. Is dit niet mogelijk dan kan beschut werken in de Wsw een optie zijn. Of de Wajong, indien mensen volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn.

Of daadwerkelijk 2/3 van de mensen die in Wsw-verband werken binnen 5 jaar bij een gewone werkgever aan het werk zijn, valt te bezien. Het lukt Presikhaaf al jaren niet de doelstellingen van het 1/3 beleid te halen. Door het eenderde beleid wordt gericht gestuurd op het plaatsen van de Wsw-ers zo hoog mogelijk op de werkladder en bij voorkeur buiten Presikhaaf.

Tot en met september 2010 is het volgende gerealiseerd:
- 17,8% (begroot 18,6%) werkt op basis van Detachering en Begeleid Werken;
- 17,4% (begroot 20,8%) werkt in de dienstverlening;
- 64,8% (begroot 60,6%) werkt beschut binnen.

Het verloop van SW-personeel is ca. 4% op jaarbasis. Voor elke drie Wsw-ers die vertrekken (bijv. door pensioen), biedt de gemeente een plek beschut werken aan voor nieuwe mensen. Een van de drie vrijvallende plekken mogen ingevuld worden. Gaan we uit van 180,08 arbeidsjaren (niveau 2011), dan geeft dat volgend beeld tot en met 2020:

Jaar	Arbeidsjaren
01-01-2013	180,08
01-01-2014	174,88
01-01-2015	169,88
01-01-2016	166,09
01-01-2017	161,44
01-01-2018	156,99
01-01-2019	152,71
01-01-2020	148,60
01-01-2021	144,65

11.
Welke (financiële) gevolgen zijn er volgens het college te verwachten ten gevolge van de garantie in het regeerakkoord dat er niet aan bestaande rechten van de werknemers van de SW-bedrijven getornd mag worden?

Mensen die in het kader van de Wsw beschut zullen gaan werken, blijven vallen onder een CAO. Het Rijk zal in de bekostiging aan gemeenten de vergoeding per arbeidsplaats voor de nieuwe instroom begrenzen en afstemmen op een inkomen van 100% van het WML. De meerkosten van de CAO zijn voor rekening van de werkgever. De huidige kosten voor een Wsw-er die het WML verdient bedragen € 23.500. Dit is hoger dan de toekomstige Rijksbijdrage van € 22.000. Onduidelijk is wat wordt bedoeld met dat de Rijksbijdrage is afgestemd op de kosten van iemand met WML.

In de nog in 2011 af te sluiten CAO wil de VNG op de nullijn inzetten. De onderhandelingen over de nieuwe cao voor de sociale werkvoorziening zijn echter vastgelopen omdat de vakbonden een loonbod eisen. Ook is in de vorige CAO afgesproken dat de pensioenregeling wordt herzien en dat deze herziening onder meer moet leiden tot een regeling met lagere premie. Gaan we uit van de huidige pensioenregeling, dan zal de premie voor de pensioenregeling, afhankelijk van de omvang van de instroom in de Wsw, als gevolg van de veroudering van het bestand fors gaan stijgen.

Wat de bezuinigingen voor Overbetuwe inhouden is nog niet aan te geven.

12.
Welke (langlopende) afspraken zijn hierover met ons SW-bedrijf gemaakt?

Onderdeel van de begroting voor 2011 van Presikhaaf is het resultaatverbeteringplan 2011-2014. Dit behelst een aantal acties om de bezuinigingen van het Rijk te compenseren door enerzijds verlaging van de lasten en anderzijds verhoging van de omzet en/of de marge. Wanneer het resultaatverbeteringplan verloopt zoals Presikhaaf verwacht, dan zou het totaalverlies over de periode 2011-2014 teruggebracht kunnen worden tot € 4,8 mln. Dit tekort is op te vangen met het weerstandsvermogen van Presikhaaf. Uit de meerjarenraming blijkt dat Presikhaaf er vanuit gaat ze per 31 december 2014 nog altijd zo'n € 2 mln aan weerstandsvermogen hebben. Het is echter een zeer ambitieus plan waarin de financiële consequenties van de Wet werken naar vermogen nog niet zijn meegenomen.

Uit een benchmarkonderzoek blijkt dat Presikhaaf een relatief laag aandeel van de omzet verkrijgt van haar deelnemende gemeenten. Momenteel zijn de gemeenten de haalbaarheid van een verrekeningsmodel aan het onderzoeken. Op basis van het verrekeningsmodel zullen de financiële tekorten door de deelnemende gemeente worden gedekt.

13.
Wat heeft dit voor gevolgen voor de gemeentefinanciën?

De gemeente Overbetuwe staat net als de andere deelnemende gemeenten vanwege de Gemeenschappelijke Regeling garant voor de exploitatietekorten wanneer deze niet door Presikhaaf zelf kunnen worden opgevangen.

14.
Wat zijn de alternatieven?

Om de kosten voor de transitie op te vangen zullen we een herstructureringsplan indienen om voor aanvullende financiering in aanmerking te komen. Ook is een strategische heroriëntatie noodzakelijk om de juiste keuzes voor de toekomst te kunnen maken. Dit pakken we op met de deelnemende gemeenten. We moeten bepalen of en op welke wijze wij Presikhaaf de komende jaren willen inzetten voor de uitvoering van de Wet werken naar vermogen.

Ten gevolge van het regeringsbeleid moeten Wajongeren worden herkeurd.

15.
Over hoeveel Wajongeren hebben we het in onze gemeente?

Op 1 januari 2010: 370 Wajongeren (bron: Spectrum).

16.
Kan het college aangeven welke instantie de herkeuring uitvoert?
Als dit de gemeente is, welke extra kosten brengt dit met zich mee?

Als dit niet de gemeente is, kan het college aangeven welk risico de gemeente loopt als herkeuring en uitvoering van de Wajong niet samen in een hand zitten?

Het Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen (UWV) blijft ook in de nieuwe situatie verantwoordelijk voor de keuring voor de Wajong en de Wsw. De nieuwe indicatiestelling moet borgen dat de indicaties Wajong en Wsw op elkaar aansluiten. Er is voor het UWV gekozen om de onafhankelijkheid van de keuring te borgen en om gebruik te maken van de expertise die het UWV de afgelopen jaren heeft opgebouwd. Risico zou kunnen zijn dat bij de indicatiestelling de inzetbaarheid van de mensen overschat wordt, maar aangezien de indicatiestelling door onafhankelijke deskundigen wordt uitgevoerd achten we dit risico klein.

17.
Welke verwachting heeft het college ten aanzien van een mogelijke instroom in de bijstand van herkeurde Wajongeren?

Het kabinet wil voor mensen die nieuw in de regeling komen een huishoudinkomen- en vermogenstoets invoeren. Veel Wajongeren zullen minder inkomen krijgen of geen recht meer hebben op een uitkering. Het ontbreekt ons aan gegevens over het huishoudinkomen van Wajongeren in Overbetuwe om uitspraken te doen over een mogelijke instroom in de bijstand.

Wij hebben nog geen ervaring met het bemiddelen van Wajongeren naar werk. Het is over het algemeen een moeilijke doelgroep met veel beperkingen. Kijken we naar de resultaten die het UWV met deze doelgroep bereikt heeft, dan is de verwachting dat een aanzienlijk deel in de bijstand zal instromen. Volgens een schatting van UWV geldt voor 40% van het zittende Wajong-bestand dat zij potentie hebben tot loonvormende arbeid. 25% van de Wajongeren werkt op dit moment bij een reguliere werkgever (14%) of sociale werkplaats (11%). Als mensen met een Wajong-uitkering gaan werken bij een reguliere werkgever hebben zij vaak een loonsuppletie nodig omdat zij in hun baan minder verdienen dan zij volgens het UWV kunnen verdienen (onderzoek APE, 2010).

Het kabinet geeft in de hoofdlijnennotitie aan dat men verwacht dat op jaarbasis 6.000 mensen in de Wajong terecht komen en 10.000 in de WWNV. Daarmee zou 62,5% van de Wajongeren aan het werk kunnen. Ongeveer 5.000 van hen hebben voldoende middelen en hebben geen recht op inkomensondersteuning, de overige 5.000 wel.

Armoedebeleid

18.
Kan het college inzicht geven in het aantal mensen dat financieel getroffen zal worden door hantering van een norm van 110% van het sociaal minimum in plaats van de huidige norm van 115 % van het sociaal minimum, zoals die onder meer wordt gehanteerd in de verordening declaratiefonds Overbetuwe?

In de decembercirculaire 2010 is een efficiencykorting aangekondigd i.v.m. de beperking die het rijk met ingang van 2012 wil invoeren op het lokale inkomensbeleid (norm van 110% van het sociaal minimum in plaats van de huidige 115%). De korting bedraagt macro 40 miljoen en is voor onze gemeente € 79.000. De VNG heeft geadviseerd om alle rijkskortingen door te sluizen naar "doelgroepen", samenwerkingsverbanden, organisatieonderdelen, e.d..

We hanteren 115 % van de bijstandsnorm (= sociaal minimum) bij de volgende regeling(en):
a. Declaratiefonds
b. Bijzondere bijstand
c. PC-regeling voor gezinnen met kinderen op het voortgezet onderwijs
d. Indirecte schoolkosten

e. Chronisch zieken en gehandicapten
f. Collectieve ziektekostenverzekering

Dit betekent dus dat een besluit dat iedereen met een inkomen van meer dan 110% van het sociaal minimum niet meer in aanmerking komt voor een extraatje, de groepen van de regelingen onder a t/m f dus treft. Omdat o.a. niet meer iedereen van de huidige "gebruikers" in aanmerking komt voor de regelingen onder a t/m f wordt er vooralsnog vanuit gegaan dat de korting van € 79.000 geheel kan worden "doorgesluisd" naar de doelgroepen. Dit uitgangspunt is opgenomen in de kadernota 2012.

We hebben geen inzicht in het aantal mensen dat op dit moment een inkomen heeft tussen 110 en 115 % van de bijstandsnorm. Verder werken we met verschillende normeringen. Zo zullen er mensen zijn die nog wel aanspraak kunnen maken op de Langdurigheidstoeslag (110%), maar niet meer op de bijzondere bijstand en het declaratiefonds (115%). In 2010 maakten 525 huishoudens gebruik van één of meerdere minimaregelingen. Ongeveer 400 van hen hadden een uitkering, 125 mensen niet. Mogelijk zijn er meer mensen die aanspraak kunnen maken op ons minimabeleid, maar die wij (nog) niet in ons vizier hebben. We kunnen stellen dat de maatregel tussen de 0 tot 125 huishoudens betreft die bij ons al bekend zijn in het bestand.